

Uitgangspunten voor een gesprek van boeren met de provincie over een Gebiedsplan Alblasserwaard (12-10-2022)

Uitgangspunt	Toelichting
1. Alle boeren moeten op een gelijkwaardige manier kunnen nadenken over hun toekomst en dat betekent dat er een oplossing komt voor PAS melders, niet melders en interimmers	We willen dat alle boeren op een gelijke manier kunnen werken aan hun toekomst. Zonder een duidelijke vergunning staan bedrijven stil omdat bijvoorbeeld banken geen lening verstrekken aan PAS melders en interimmers. De overheid maakt volgens eerder gedane toezeggingen ruimte voor PAS melders en interimmers.
2. De stikstofreductie moet ten goede komen aan de landbouw, natuur en woningbouw in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden	We willen afspraken maken over een stikstofladder voor besteding van stikstofruimte: 1) landbouw; 2) natuur; 3) woningbouw in de Alblasserwaard. Latente ruimte in vergunningen niet afpakken. Verder moeten alle sectoren leveren en niet alleen de landbouw.. De Rotterdamse Haven en Schiphol hebben hun eigen opgave voor wat betreft stikstofreductie.
3. Kaartje richtinggevende emissiereductiedoelstellingen uit de Startnotitie moet van tafel blijven	Minister van de Wal heeft toegezegd dat kaart 1 richtinggevende emissiereductiedoelstellingen voor gebieden van tafel is. Dat moet zo blijven.
4. Voor een toekomstbestendige sector die kan bijdragen aan natuur en landschap; streven we naar functiecombinaties van landbouw en natuur in plaats van harde functiescheiding en / of zonering.	Het plan moet bijdragen aan een toekomstbestendige landbouw én aan de duurzame ontwikkeling van de Alblasserwaard. Met dit uitgangspunt onderzoeken we welke kansen er liggen om bij te dragen aan het halen van landelijke doelen voor natuur, water en klimaat. Dit betekent dat er een sterke boerenstand moet zijn die een bijdrage aan het landschap kan blijven leveren. De harde functiescheiding tussen landbouw en natuur (N2000, NNN) helpt niet om deze rol te spelen. De meeste N2000 gebieden vragen immers ook om een vorm van extensief agrarisch beheer.
5. De overheid gaat niet op de stoel van de ondernemer zitten door generieke maatregelen af te dwingen. Het is wel de bedoeling dat elke boer bijdraagt aan doelen voor natuur, water en klimaat.	Diversiteit geeft ruimte voor innovatie. De overheid moet niet op de stoel van de ondernemer gaan zitten. Het is wel de bedoeling dat elke boer doet wat kan. Er is behoefte aan een palet van maatregelen waaruit ondernemers kunnen kiezen.
6. Elk bedrijf moet voldoende tijd krijgen om maatregelen te nemen	Per bedrijf is maatwerk nodig om maatregelen in de bedrijfsvoering in te passen. Over timing van maatregelen kunnen we met ondernemers goede afspraken maken die passen bij de ontwikkeling en het investeringsritme van het bedrijf. Maatregelen moeten passen bij de levensloop en carrière van de boer en financiering van het bedrijf. Dit kunnen we bijvoorbeeld opnemen in een bedrijfsontwikkelplan.

7. Steun aan maatregelen door overheid op langere termijn is noodzakelijk om juridische en financiële onzekerheden rond maatregelen weg te nemen	Boeren missen op dit moment zekerheid over de emissiefactoren op de RAV lijst en langdurige afspraken over agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Dit zijn twee voorbeelden van gebrek aan steun vanuit de overheid. We hebben per maatregel voldoende financiële, juridische steun en investeringszekerheid nodig en daarover willen we goede afspraken maken die passen bij de maatregelen die we kunnen nemen. We hebben afspraken nodig die niet veranderen met nieuwe bestuurders. Kunnen we een convenant maken waarin we wederzijds vertrouwen uitspreken.
8. We verwachten van de overheid een bredere kijk dan stikstof	Er zijn middelen nodig om aan water, klimaat en natuur te werken. Het moet duidelijk zijn welke middelen gebruikt mogen worden om het doel te halen. Als de aanpak geld kost dan moeten daar euro's tegenover staan.
9. Duidelijkheid over criteria voor goedkeuren plan	We willen duidelijkheid over de manier waarop de provincie ons plan en de plannen van andere gebieden beoordeelt zodat we een plan kunnen maken dat op financiering kan rekenen. We zitten nu met een woud van doelstellingen en onduidelijke peildata voor opgaven. We moeten afspreken dat we de mei-tellingen als juridische basis kunnen nemen. Daaronder staat de handtekening van de boer.
10. Duidelijkheid over peildata van opgaven: wat is het vertrekpunt & gewenste situatie	Voorstel: zet alle doelen maar op 2035 dan kunnen we er samen naar toe werken. Het is belangrijk om de getallen op orde te hebben en dat kan alleen als we op gebiedsniveau duidelijke peildata afspreken om vertrekpunt te bepalen. Die getalsmatige onderbouwing ontbreekt nog. Ook moet duidelijk zijn welke invloed boeren hebben en welke andere partijen moeten bijdragen.
11. Rekening houden met wat boeren al hebben gepresteerd	Sinds 2018 heeft de landbouw in de Alblasserwaard al stappen gezet en die moeten we zichtbaar maken. Ook stikstof van bedrijven die zijn gestopt of minder koeien hebben moeten we meerekenen en inboeken.
12. Monitoren, registreren en juridisch borgen van resultaten op bedrijfsniveau	Onderzoek laat zien dat er veel mogelijk is met voer en management maatregelen. Deze maatregelen zijn op dit moment nog niet juridisch 'in te boeken' als stikstofwinst van de sector. Voor halen van de stikstofdoelen is het belangrijk dat dit snel wel mogelijk wordt.
13. Duidelijkheid over wat andere sectoren bijdragen	De emissies van andere sectoren moet ook naar beneden en allen moeten evenredig bijdragen. We willen ook weten wat de bijdrage van externe invloeden zoals bijvoorbeeld ganzen is aan de problemen van natuur- en waterkwaliteit. En hoe natuurbeheerplannen en TBO's meetbaar beter bijdragen aan instandhoudingsdoelstellingen van N2000 gebieden.